

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Som bekendt afvises hvert år et stort antal unge, der søger om at blive optaget på en EFG-uddannelse. Ved det grafiske hovederhvervsområde eksisterer der en særlig ordning, hvorefter »indtil 10 pct. af uddannelsespladserne i basisuddannelsen inden for det grafiske område forbeholdes ansøgere fra områder i landet, hvor anvisning af et tilstrækkeligt antal andendelselever til praktikvirksomheder hidtil har været vanskeliggjort af en manglende udbygning af basisuddannelsen, og der kan ved afgørelsen tages hensyn til, om ansøgeren har en særlig tilknytning til de grafiske fag« (citat af undervisningsminister Dorte Bennedsen, svar på spørgsmål af Steen Folke, jfr. bilaget). Denne ordning praktiseres på den måde, at unge, hvis eneste fortjeneste er, at de er børn af arbejdsgivere inden for det grafiske område, i en række tilfælde går foran alle andre ved optagelse på EFG-uddannelsen.

Denne ordning er simpelt hen en skandale. Måske er den ikke ligefrem grundlovsstridig, selvom der i grundlovens § 74 står: »Alle indskrænkninger i den fri og lige adgang til erhverv, som ikke er begrundede i det almene vel, skal hæves ved lov«. Men den strider i hvert fald mod enhver opfattelse af lighed og retfærdighed inden for uddannelsessystemet. Ordningens formål er angiveligt at sikre »generationsskiftet« i virksomheder i den grafiske branche. Selv om samfundet endnu er så demokratisk indrettet, at virksomheder kan gå i arv fra

far til søn, må det betragtes som komplet uacceptabelt, at unge, der tilfældigvis er børn af arbejdsgivere, ydermere skal have fortrinsret for andre ved optagelse på bestemte uddannelser.

Ordningen er presset igennem af arbejdsgiverne inden for det grafiske område i forhandlinger med de grafiske fagforbund. Men ifølge lov om erhvervsfaglige grunduddannelser (lov nr. 289 af 8. juni 1977) er det undervisningsministeren, der har det overordnede ansvar for optagelsesreglerne. Det hedder i § 1, stk. 3: »Undervisningsministeren fastsætter efter indstilling fra erhvervsuddannelsesrådet og erhvervsuddannelsesudvalgene nærmere regler om optagelse af elever . . .«.

Det fremgår af undervisningsminister Dorte Bennedsens svar på et spørgsmål om sagen (jfr. bilaget), at tilsvarende ordninger overvejes inden for andre hovederhvervsområder. Så meget desto mere er der grund til så hurtigt som muligt at gøre det klart, at en sådan favorisering af en gruppe unge, der bestemt ikke kan siges at høre til de vanskeligst stillede, ikke kan tolereres.

Bemærkninger til forslagets enkelte punkter

Ordlyden af punkterne 1 og 2 skal forstås på den måde, at forslaget alene vender sig imod, at børn af arbejdsgivere gives en særstilling ved optagelse på EFG-uddannelser. Forslagsstillerne ønsker ikke at blande sig i, om der f. eks. ud fra geografiske eller lignende hensyn opereres med visse kvoter.